

DE POSTRIJDER

Men schrijft in te Tongeren bij M. COLLEE, uitgever en eigenaar van dit blad.

De Postrijder verschijnt 's dinsdags, 's dondersdags en 's zaterdags.

Alle toezendingen van brieven, geld of aankondigingen moeten franco gedaan worden aan den uitgever, groote Markt, n° 37-39, te Tongeren.

DER PROVINCIE LIMBURG.

Abonnement

6 francs per jaar.
Een blad afzonderlijk 18 centimes.
De abonnementen zijn vooraf betaalbaar.
Aankondigingen 125 centimes per drukregel.
Reclamen, vermissen en andere artikelen vooraf of midden in het blad: 1 fr. den drukregel.

TONGEREN, DEN 12 JANUARI.

Van alles wat.

Men begint eindelijk te zien en te erkennen dat de landbouw in slechte lakens zit. Allerhande hulpmiddelen worden nu aanbevolen, waarvan de beste binnen geen tien jaar eenig voordeel kunnen geven. 't Is al w. l. klappen van schrikunde en intenseren landbouw, maar dat vraagt voorbereiding en studie en binnen dien tijd zal de landbouw allicht dood zijn.

Er bestaan betere middelen om de boeren ter hulp te komen, waarvan de bijzondere zijn de belastingen af te slaan, de prijs van vervoer op de ijzeren wegen te verminderen en de wegen te verbeteren. Enige honderde belastingen scholen minder en de landbouw is half gered.

Nog een ander middel bestaat er, en dit is bescherming. Iedere 100 kilo graan kosten in België dooreen 5 fr. lasten. Het vreemde graan komt vrij en vrant in en heeft dus op ons die drie frank voor. Etwel gouvernement, zet 5 fr. inkomrecht op ieder 100 kilos vreemd graan en de belgische landbouwer zal verkoopen met winst.

Gij wilt dan het volk uithongeren! zal men zeggen. Hoegaan niet! het brood zal opstaan, maar de landbouwer zal kunnen leven, de eigenaar zal betaald zijn en doen werken, de nijverheid zal afbrek vinden, de handel vraag en winst, de arbeider werk en loon. De boerenarbeiders zullen aan de steedsche werklieden geen concurrentie meer komen doen: men zal 5 cent, meer voor een brood geven, maar een halven frank meer verdienen.

Ware dat zoo niet veel beter? Etwel nooit zullen liberalen dat doen.

Wij moesten eenen minister van onderwijs hebben; wie zou er durven aan twijfelen? Boeren, werklieden, kruideniers, bakkers, schrijfwerkers, zij allen gedurig belastingbriefjes krijgen, en de waarde kent van een stuk van vijftig dikke stuivers, hoort eens wat dat minister u kost.

Eerst en vooral, eere aan de liberalen! Zij laten hunne vrienden niet in het leed. Als de katholieken iets doen voor hunne partij, dan steken zij de hand in hunne eigen zakken. De liberalen hebben meer verstand: zij gaan inden zak van een ander.

En dan roepen zij uit: « Kijkt eens, wat wij al doen voor het onderwijs! » Wij betalen onze bestuursdieners tienduizend frank; onze schoolmeesters tot vijf duizend; onze schoolmeesteressen als zij maar eenigzins schoon zijn, tot vier duizend frank! Wij verteren miljoenen om scholen te bouwen; wij zullen er een miljard voor uitgeven!

Wij! Dat woord klinkt schoon in den mond van den minister, voor wien wij arme diavels, een nestje hebben moeten maken van 50,000 fr. om te beginnen, en dan nog 28,000 fr. voor dozen messen, lepels, vorken, tafellakens, krallen, lampen, zetels, meubels op meubels. 't Is een gehele markt die hij moest hebben.

Wij! En die heeren geven een roode duit voor hun onderwijs maar vergenoegen zich met er huone zakken bij te vullen!

Ziehier de rekenkamer die ons jaarlijks door het hof van Zijne Majesteit Van Humbecq onder de neus gestoken wordt, om te betalen:

1 algem. sekret. tegen	10,000 fr. — 10,000
5 » bestuurd. » 9 tot	10,000 fr. — 50,000
3 bestuursd. » 7 »	8,000 fr. — 24,000
3 afdelingsoverste »	6,500 fr. — 19,500
6 bureeloversten »	5,000 fr. — 30,000
11 schrijfklerk. van 1 ^e klas	4,000 fr. — 44,000
11 » » van 2 ^e klas	5,000 fr. — 55,000

JACOB WEITHAL

HET BOHEMERKIND

door Hermann HIRSCHFELD.

(2^e Vervolg.)

II.

Wij hebben Jacob Weithal en Jooris Halden verlaten nadat de laatste het besluit genomen had van zijnen vriend over zee te verzorgen. Jacob, diep getroffen, had Jooris plichtig beloofd dat hij dien stond nooit vergeten zou en dat hij steeds bereid zou zijn tot alle opofferingen die zijn vriend van hem zou kunnen verlangen.

Achtien jaren zijn voorbij sedert den dag op welken de Lindenboer zijne zweep dragend boven het hoofd van het Bohemerkind liet klakken.

Over heil en leed, over geboorten en sterfgevallen, over al de driftten die onder de zon ontkiemen stapte onophoudend de Tijd ernstig en majestatisch voort. Wat bekwam hem bij zich met de beweging die er op dat zandkorreltje heerscht, dat men de wereld noemt? Wat geeft hem het sijn en den treuren van het menscheijk hart?

Op den peerdenmarkt, eene der schoonste straten van de groote stad B., in de nabijheid derwelke zich het dorp bevindt waar wij in het voorgaande hoofdstuk onze lezers naartoe leidden, staat een groot en prachtig huis, waarvan de

8 lastklerken van 1 ^e klas	2,600 fr. — 15,600
6 » » van 2 ^e klas	2,000 fr. — 12,000
6 » » van 3 ^e klas	1,600 fr. — 9,600

36 slechts! dagelijks gerecht, mits fr. 227,700
Dat zijn karotjes! En dat is slechts een begin!
Maar wat kunnen al die heeren beschrijven hebben? Zouden die 36 liberalen wel wezenlijk aan 't werk zijn van 's morgens tot 's avonds?
Gaot kijken: gij zult er nog geene twintig vinden! En die werken dan nog geene vijf uurkens daags!

Wilt gij weten wat de officiële scholen kosten? Niets is wesprekender dan cijfers, bijzonderlijk als er gedurig lastenbriefjes komen.

Ziehier welken vooruitgang de budgetten van den liberalen schoolwinkel gemaakt hebben:

1878	12,569,672
1879	14,600,845
1880	18,077,892
1881	18,870,066
1882	21,541,615
1883	22,025,407

Dat is maar het deel door den staat te betalen; de budgetten der provincie en gemeenten moeten daar nog bij komen.

En de officiële scholen hebben maar het derde van de leerlingen, die zij in 1878 bezaten!

De gemeente Julemont bezat een huis dat aan den kapelaan verhuurd was mits 200 fr. 's jaars en waarin zondagschool gehouden werd.

Minister Rolin beval het huurkontraat te verbreken en den kapelaan uit het huis te zetten.

Vandaar proces, tegen den wil der gemeente, in haren naam ingespannen!

Eerst won de kapelaan, maar een liberaal beroepshof gaf hem ongelijk: hij verliet het huis.

Maar de liberale advocaten, deurwaarders, speciale commissarissen, avoués enz. kwamen bedriegen. Om geene lasten te hebben, besloot de gemeenteraad het huis publiek te verkoopen.

Het werd afgestaan voor... 1,825 frank.

Van haren eigendom die 200 fr. 's jaars opbrecht, heeft de gemeente nu nog 105 fr. over, na de bloedzuigers betaald te hebben.

Zulk feit, uit haat en overdraagzaamheid gevoerd, is genoegzaam om ten eerwige dage een gouvernement te schand- te laken.

De heer minister Rolin, tijdens de bespreking de laatste 20 miljoen nieuwe lasten, durfde zeggen:

Belgie verkeert in een tijdstip van grooten bijen welvaart. De landbouw zouwel als de nijverheid doen gestadig vooruitgang...

't J herinneren die woorden om te tonen dat een minister soms dwaas praat kan vertellen.

'n weet dat het ministerie van openbare ween op het einde van elken trimester premien uitlaait aan de stadsversten, onder-machinsz., als beloning voor de regelmatigheid van gang der treinen. Wij vernemen dat ten geve van eenen maatregel, genomen door M. Olinster van openbare werken, het hooger best sedert eenigen tijd op de premien eene afrijging doet van 12 tot 18 ten honderd.

Oweeg dit meens:

Hieraf over het budget van liberaal onderwijs verschoven. Het beloopt tot 52 miljoen, 25 dind 497 fr.

ruime nedensplaatsen als magazijn gebruikt worden de twee bovenste verdiepingen, waar al de verdienende neergelaten zijn, den heer des huizes lieten tot woning te dienen. 't Is klaar om zien dat wij voor eene der groote handelsnizen stader stad. Boven de deur, op eene witte marmelplaat, leest men in gouden letters

Emiel Molton en C^o.

Heet Emiel Molton en C^o was een der meest geachte en der stad. Eertijds woonden zijne eigenaars Amerika, zij zij aan het hoofd van nog groo. zaken stonden en hadden het bestuur van hun lazijn te B., aan een ouder boekhouder toetrouw; alle twee of drie jaar kwam een van hien staat der zaken nazien. Maar sedert twyren was er een van de hoolden der C^o zich te komen vestigen en nu werd er nog een twyren verwacht, die er ook, zoo men zegde, eenigen tijd moest verblijven. Noch een noch ere droeg echter den naam van ingangdeur de marmoren plaat boven de C^o schiepen liet verscheidene jaren hinnen de nieuwe waa Amerika's vreemde aarde, en Zie, daar kon men uit het aloude huis heelen...

de groote zaal klerken vijftig aan 't werk gebod. Aan zijwendig zou men niet zeggen dat hij aan heldst staat van zoo groote zaken. Hij niet er noch uit, noch bezorgd om zich een weerdig vome te geven.

Jacob Weithal, want het is hij, 't is het bidden, — was zoo mager gebleven als hij achtien jaren v. was. Maar nu was hij met eene keurigheid sed die hem te dien tijde onbekend was: borg eene witte vest, eene zware gouden ket eene schoone lakene broek, en eene jas van fine. Hij was veel verouderd en, al was hij nog maffwage de dertig, zijn haar was bijna geheel geworden.

Dus 455 du